

ÚKOL 3: Na základě Bloomovy taxonomie kognitivních cílů korektně formulujte několik cílů vyučovací hodiny; použijte výhradně příkladů učiva vašich aprobačních předmětů, učivo specifikujte k odpovídající věkové kategorii vyučovaných žáků. Seznamte se s revizí Bloomovy taxonomie (Anderson, Krathwohl et al.) a promyslete její smysl (viz níže odkaz na článek Byčkovského a Kotáska (2004)).

Bloomova taxonomie kognitivních cílů je klasifikací rozdílné úrovně cílů a dovedností, které mohou učitelé nastavit žákům při vymezení cílů či učebních úloh; učení na vyšší úrovni je závislé na vědomostech a schopnostech nižších úrovní; jednotlivé úrovně současně **vyjadřují stupeň myšlenkových operací, které probíhají v procesu žákova učení.**

Tabulka vyjadřuje charakteristiku každé úrovně Bloomovy taxonomie a doporučená operacionalizovaná slovesa při formulaci cíle.

Cílová kategorie / úroveň osvojení	Typická slovesa a jejich vazby používaná k vymezení cílů
1. Zapamatování (znalost) specifických informací (terminologie a fakta, klasifikace, kategorizace, obecné termíny, definice)	<i>Např.: definovat, doplnit, napsat, opakovat, pojmenovat, popsat, přiřadit, reprodukovat, seřadit, vybrat, vysvětlit, určit</i>
2. Pochopení (porozumění) (jednoduchá interpretace, extrapolace (=vysvětlení), převod z jedné formy komunikace do druhé, překlad z jednoho jazyka do druhého)	<i>Např.: dokázat, jinak formulovat, interpretovat, ilustrovat, objasnit, odhadnout, opravit, převést, vyjádřit vlastními slovy, vysvětlit, vypočítat, zkontrolovat</i>
3. Aplikace (použití abstrakci a zobecnění v konkrétních situacích (teorie, zákony, principy, metody)	<i>Např.: aplikovat, demonstrovat, diskutovat, interpretovat, načrtnout, navrhnout, použít, prokázat, registrovat, řešit, uvést vztah, uspořádat</i>
4. Analýza (rozbor komplexní informace, tj. systému, procesu, na prvky, stanovení hierarchie prvků, principů jejich organizace, interakce mezi prvky)	<i>Např.: analyzovat, provést rozbor, rozhodnout, rozlišit, rozčlenit, specifikovat</i>
5. Syntéza (složení prvků a jejich částí do nového celku - ucelené sdělení, plán operací k vytvoření díla či projektu)	<i>Např.: kategorizovat, klasifikovat, kombinovat, modifikovat, napsat sdělení, organizovat, reorganizovat, shrnout, vytvořit obecné závěry</i>
6. Hodnocení, posouzení (posouzení materiálů, podkladů, metod a technik z hlediska účelu podle kritérií)	<i>Např.: argumentovat, obhájit, ocenit, oponovat, podpořit, porovnat, provést kritiku, prověřit, zdůvodnit, posoudit</i>

Př.(1): *Žáci budou na konci vyučovací hodiny umět definovat Archimedův zákon (úroveň zapamatování; fyzika)*

Př.(2): *Žáci na konci vyučovací hodiny zvládnou provést rozbor větný ve vybraných větách (úroveň analýzy; český jazyk)... atd.*

- BYČKOVSKÝ, P. & KOTÁSEK, J. (2004). Nová teorie klasifikování kognitivních cílů ve vzdělávání: revize bloomovy taxonomie. *Pedagogika*, 54(3), s. 227-242.